

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 września 2016 r.,

sprawy **M. S.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 9 grudnia 2015 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 26 sierpnia 2015 r.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata E. Ś., Kancelaria Adwokacka kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. S. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- 1) Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 marca 2004 r. wydanym w sprawie III Ks 7/04, za czyn popełniony w okresie stycznia 2001r. do września 2001 r. na

podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. na karę 25 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 40 złotych,

2) Sądu Rejonowego w B. z dnia 28 stycznia 2005 r. wydanym w sprawie XIII Ks 820/04, za czyn popełniony w okresie wrzesień 1999 r., styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień 2000 r., styczeń- grudzień 2001 r., styczeń, luty, maj 2002 r. na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. na karę 50 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 40 złotych,

3) Sądu Rejonowego w B. z dnia 4 lutego 2005 r. wydanym w sprawie XIII Ks 819/04, za czyn popełniony w okresie IV-XII 2002 r. i I-XII 2003 r. na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. na karę 20 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 40 złotych,

4) Sądu Rejonowego w B. z dnia 18 marca 2005r. wydanym w sprawie XIII Ks 84/05, za czyn popełniony w okresie 02,05-12 2002 r., 01- 12 2003 r., 01-05 2004 r. na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. na karę 40 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 40 złotych,

5) Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 grudnia 2007 r. wydanym w sprawie III K 1559/07, za czyn popełniony w okresie wiosna - jesień 2000 r., na podstawie art. 90 ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane w zw. z art. 12 k.k. i art. 33 § 1 i 3 k.k. na karę 50 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 20 złotych,

6) Sądu Rejonowego w B. z dnia 31 stycznia 2008 r wydanym w sprawie III K 4649/04, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 28.04.2011 r. (sygn. VIII Ka 390/10)

- za czyn popełniony w okresie od 31.01.2000 r. do 28.09.2001 r. na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w okresie od czerwca 2004 r. do lutego 2006 r. na mocy 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. na karę 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej jest równa kwocie 50 złotych,

7) Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 czerwca 2009r. wydanym w sprawie III K 184/07, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 6 października 2010 r. sygn. Akt II Aka 11/10 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 7 lutego 2012 r. sygn. akt II AKa 231/11

- za czyn popełniony w okresie od 08.02.2002 r. do 15.02.2003 r. na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny, ustalając równowartość jednej stawki na kwotę 100 złotych;

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2015 r., sygn. akt III K 151/14, na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 396) w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 39 § 1 i 2 k.k.s. połączył kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny orzeczone wobec skazanego M. S. wyrokami jednostkowymi wydanymi przez:

- Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. III Ks 7/04,
- Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. XIII Ks 820/04,
- Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. XIII Ks 819/04,
- Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. III K 1559/07,
- Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. III K 4649/04 za czyn popełniony w okresie od 31.01.2000 r. do 28.09.2001 r.,
- Sąd Okręgowy w sprawie o sygn. III K 184/07 i orzekł wobec skazanego karę łączną w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 280 stawek dziennych grzywny, ustalając równowartość jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych wyrokiem w sprawie XIII Ks 84/05 Sądu Rejonowego w B. i wskazał, że w pozostałym zakresie nie objętym wyrokiem łącznym wyroki jednostkowe łączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacjami przez Prokuratora Okręgowego– na niekorzyść skazanego oraz przez obrońcę.

Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa 196/15 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: połączył kary grzywny orzeczone wobec skazanego M.S. wyrokami: Sądu Rejonowego z dnia 16 marca 2004 r. w sprawie XIII Ks 7/04. Sądu Rejonowego z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie III K 1559/07. Sądu Okręgowego z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie III K 184/07 i wymierzył skazanemu karę łączną 200 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych.

Ponadto, na podstawie art. 572 k.p.k., umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym także kar grzywny orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie XIII Ks 820/04. z dnia 4 lutego 2005 r. w sprawie XIII Ks 819/04 i z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie III K 4649/04, w pozostałej zaś części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego zarzucając mu: rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. wynikające z podzielenia przez Sąd Apelacyjny dowolnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd *a quo* oraz wywiedzenia z nich pozbawionych logiki i spójności wniosków, przejawiających się w:

a. uznaniu, iż „Sąd I instancji uwzględnił wszelkie przesłanki istotne dla wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, w tym związek przedmiotowo - podmiotowy między przestępstwami, przebieg procesu resocjalizacji skazanego, a także fakt, że skazany przez wiele lat nie wchodził w konflikt z prawem”, co zdaniem Sądu Apelacyjnego uzasadniało decyzję Sądu *a quo* do orzeczenia kary łącznej na zasadzie asperacji z przewagą zasady kumulacji, podczas gdy ustalenia Sądu I instancji w zakresie stopnia związku przedmiotowo - podmiotowego czynów zabronionych popełnionych przez skazanego były jedynie pozorne, wskazywały bowiem na stosunkowo bliski związek podmiotowo - przedmiotowy pomiędzy czynami zabronionymi”, podczas gdy związek przedmiotowo - podmiotowy, wobec przytoczonych przez Sąd *a quo* judykatów należało określić jako ścisły, gdyż czyny zabronione osądzone wyrokami Sądu Rejonowego o sygn. akt III K 4649/04 oraz

Sądu Okręgowego o sygn. akt III K. 184/07 kierowane były przeciwko temu samemu dobru chronionemu prawem - mieniu oraz zostały popełnione w krótkich odstępach czasu (pomiędzy datą zakończenia czynu, za który M. S. został skazany wyrokiem III K 4649/04, a datą początkową czynu z wyroku III K 184/07 upłynął okres niespełna 5 miesięcy);

b. uznaniu, że Sąd *a quo* dokonał prawidłowej analizy przesłanek istotnych dla wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, która uprawniała go do podjęcia decyzji o zastosowaniu zasady asperacji i orzeczeniu kary łącznej zbliżonej do zasady kumulacji, podczas gdy jednocześnie Sąd *ad quem* uznał, że w przedmiotowej sprawie zachodziły podstawy do oparcia wymiaru kary łącznej grzywny na zasadzie pełnej absorpcji, natomiast podstawy te nie zachodziły w przypadku wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, pomimo faktu, że czyny zabronione, za które M. S. został skazany zarówno karą łączną grzywny, jak i karą łączną pozbawienia wolności, popełnione zostały w krótkich odstępach czasu, ale to pomiędzy przestępstwami za które orzeczono karę łączną pozbawienia wolności istniał ściślejszy związek podmiotowo - przedmiotowy, ponieważ wszystkie czyny zabronione skazanego dotyczyły przestępstwa z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. lub art. 297 § 1 k.k., a czyny, na podstawie których orzeczono łączną karę grzywny dotyczyły przestępstwa z art. 77 § 2 k.k.s., przestępstwa z art. 90 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz przestępstwa z art. 286 § 1 w zb. z art. 294 § 1 k.k., co czyni wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 9 grudnia 2015 roku wewnątrznie sprzecznym.

W konkluzji kasacji obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części oraz przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym i jako taka oddalona w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Na wstępie przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego.

Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2008 r., II KK 270/07, Lex nr 354285; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1996 r., III KKN 148/96, OSNKW 1997, z. 1-2, poz. 12). obrońca, wskazując na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. nie tylko atakuje dokonane w sprawie ustalenia faktyczne ale odnosi to uchybienie także i do wymiaru kary. Tego rodzaju praktyka jest na etapie postępowania kasacyjnego niedopuszczalna. Co więcej, tego rodzaju zarzut, opisany jako zarzut rażącej surowości orzeczonej kary, formułowany był już w apelacji co wprost wskazuje, że obrońca stara się spowodować ponowną ocenę zarzutu, który został już rozpoznany przez sąd odwoławczy. Sąd Apelacyjny, w pisemnych motywach rozstrzygnięcia odniósł się do kwestii związku przedmiotowo – podmiotowego czynów popełnionych przez skazanego wskazując, na ścisłość tego związku, jednocześnie wskazując, że zastosowanie zasady asperacji przy dokonywaniu wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności było słuszne, gdyż dalsze jej łagodzenie stanowiłoby wyraz swoistej premii dla skazanego, stojącej w opozycji względem zawartości bezprawia w przypisanych skazanemu poszczególnymi wyrokami czynach. Stanowisko takie należy uznać za zasługujące na podzielenie. Należy dodatkowo zauważyć, że krytyczne uwagi obrońca odnosi wyłącznie do orzeczonej wobec M. S. kary pozbawienia wolności, której wymiar został we właściwy, zdaniem Sądu Najwyższego, sposób umotywowany. Reasumując, w sprawie nie doszło do uchybień wskazywanych przez obrońcę w kasacji. Co zaś się tyczy podnoszonej w uzasadnieniu kasacji kwestii wydania przez Sąd Apelacyjny orzeczenia dotkniętego naruszeniem art. 440, to formułowanie takiej tezy jest gołosłowne i dowolne. Na podkreślenie zasługuje także pogląd, że wyjątkowy

charakter przepisu art. 440 k.p.k. objawia się w możliwości orzekania przez sąd odwoławczy niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, jeżeli sąd ten uzna, że utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe. Nieskorzystanie z tej możliwości przez sąd z urzędu nie stanowi w ogóle naruszenia prawa, jest bowiem niczym innym, jak tylko wyrazem przekonania sądu o sprawiedliwości wyroku. (zob. postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2008 r., sygn. akt II KK 290/07).

Mając na uwadze powyższe argumenty Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną.

kc